

"המעט שאנו, החיים, יכולים לגמול לחברנו
המתים -

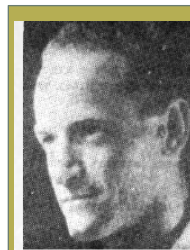
הוא הזיכרון ההולך אחריהם ואיתנו"

יצחק רבין.

גרשון קופלר

∨

5.8.1906 - 18.5.1941

החוקרת:
דורית פרי
סיום החקר
2016

"כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד"
(ירמיהו לא')

מסמך 1: דף נופל מקור: אתר יזכור משרד הביטחון

חסר: שמות ההורים ותאריך עליה מדויק

טוראי קופלר, גרשון

נולד בי"ד באב תרס"ו (5.8.1906) בעיירה נאדוורנה שבגליציה המזרחית כבן למשפחה ענייה, שומרת מסורת. כשפרצה מלחמת העולם הראשונה ברח המשפחה מפני הקוזאקים לוויה שבאוסטריה. שם נלקח האב לצבא והאם מתה ממחלה. ששת ילדי הבית ניטלטלו מבית יתומים אחד לשני ובתום המלחמה שב האב מהחזית אבל לא הצליח לפרנס את המשפחה הגדולה וגרשון בן 14- נאלץ לצאת לעבודה כדי לסייע בידו. בצד עבודתו פעל גרשון בתנועת הנוער הסוציאליסטית בווינה, ובעיקר באגודת הספורט שלה, שבה נמשך במיוחד לענף השחייה והגיע בו להישגים ניכרים. באותה תקופה רחק מן היהדות ומחברה יהודית, אבל עם גבור האבטלה באוסטריה החליט לעלות לארץ-ישראל בעצת אחיו שעלה לשם קודם לכן. הובא בא לארץ בשנת 1933. עבד כפועל בניין בחיפה ובערבים הדרך בענפי ספורט שונים באגודת "הפועל". באגודה זו הניח את היסודות לענף האתלטיקה הכבדה ב"הפועל" וגם פיתח את ספורט המים. תקופת-מה שימש מורה לספורט בבית-הספר המקצועי ביגור ואז נמשך לחיי הקיבוץ והוא הצטרף אליו כחבר מן המניין. לימים נתן יד פעילה בהעלאת מעפילים לחופי הארץ. בימי מלחמת העולם השנייה, עם התגברות הסכנה של פלישת הגרמנים ובעלי בריתם לארץ, הוטל על גרשון להדריך ולאמן מגוייסים לתפקידים מיוחדים. בכ"א באייר תש"א (18.5.1941) יצאו, בשליחות ה"הגנה", עשרים ושלושה צעירים - רובם חניכיו - לפעולה נועזת של חבלה בבית הזיקוק בטריפולי שבלבנון, גרשון היה ביניהם. הם הפליגו בסירת מנוע "ארי היס" אבל הפעולה לא בוצעה מסיבות שלא נודעו וגם עקבות הכ"ג לא נודעו עד היום הזה. לפני יציאתו למשימה השאיר גרשון מכתב פרידה לחבריו ביגור ובו כתב בין

טוראי קופלר, גרשון

מעפילים לחופי הארץ. בימי מלחמת העולם השנייה, עם התגברות הסכנה של פלישת הגרמנים ובעלי בריתם לארץ, הוטל על גרשון להדריך ולאמן מגוייסים לתפקידים מיוחדים. בכ"א באייר תש"א (18.5.1941) יצאו, בשליחות ה"הגנה", עשרים ושלושה צעירים - רובם חניכיו - לפעולה נועזת של חבלה בבית הזיקוק בטריפולי שבלבנון, גרשון היה ביניהם. הם הפליגו בסירת מנוע "ארי היס" אבל הפעולה לא בוצעה מסיבות שלא נודעו וגם עקבות הכ"ג לא נודעו עד היום הזה. לפני יציאתו למשימה השאיר גרשון מכתב פרידה לחבריו ביגור ובו כתב בין היתר: "... חייתי חיים יפים וישרים. ואם במילוי תפקידי זה צפויה לי סכנת מוות, הריני רוצה ללכת לקראתה באותה מידה של אומץ ונכונות שנהגתי עד כה בחיי. אין להצטער ולנוד לי, להיפך - יש לקנא בי על התפקיד האחראי שהוטל עלי להגשימו..."

בקיבוצו הוקמה לזכרו ברכת-שחייה. שמו הונצח בספר "מגן בסתר" ובחוברת זיכרון שהוציא קיבוץ יגור. בית-הספר לקציני-ים בעכו נקרא על-שם "כ"ג יורדי הסירה".

בתחקיר שנעשה בשנת 2017 נמצא שהונצח ב BROOKWOOD- 1939, ברוקווד, בריטניה . ציון מיקום קבר Addenda panel גיל 34 דרגה Volunteer.

החלל הינו מקל"ץ- חלל שמקום קבורתו לא נודע.

מסמך 2: רשימת מעפילים ובתוכה גרשון
מקור: הארכיון הציוני

ירוחים גרשון קופלר, בן 27
מס' עולה 429

עולים	קופלר	ירוחים גרשון	ג-ד 27
429.	קופלר	ירוחים גרשון	27
430.	קופלר	ג'לה	34
431.	קופלר	יעקב	36
432.	"	לינה	37
433.	"	סנדה	7
434.	"	חיה	40
435.	קריגרים	זלמן	20
436.	קרימקאוס	חיים	20

עולים

429.

430.

קופלר

קופלר

ג-ד 27 ירוחים גרשון

ג'לה 34

440.	קריגרים	קריגרים	20
441.	קריגרים	שלמה	20
442.	קריגרים	אברהם	19
443.	קריגרים	אסתר	21
444.	קריגרים	סוביה	20
445.	קריגרים	דבורה	19
446.	קריגרים	ברכה	20
447.	קריגרים	לאה	20
448.	קריגרים	אלמנה	26
449.	קריגרים	שולמית	18
450.	קריגרים	יחזקאל	20
451.	קריגרים	מאיר-סוס	33
452.	קריגרים	בלימה	32
453.	קריגרים	סמאל	2
454.	קריגרים	יעקב	19
455.	קריגרים	מרל	27
456.	קריגרים	אידל-לער	26
457.	קריגרים	חיה	28
458.	קריגרים	סרגוס	20
459.	קריגרים	פרנץ	25
460.	קריגרים	יעקב	36
461.	קריגרים	לינה	20
462.	קריגרים	אלפרד	23
463.	קריגרים	מרחה	23
464.	קריגרים	סיוה-טולה	21
465.	קריגרים	יעקב	48
466.	קריגרים	הנריטה	41
467.	קריגרים	מיכאל	11
468.	קריגרים	ראובן	7
469.	קריגרים	אריק	35
470.	קריגרים	מינה	41
471.	קריגרים	ורנה-ברס	22
472.	קריגרים	ליאון	51
473.	קריגרים	אסתר	48
474.	קריגרים	אסתר-סוס	59
475.	קריגרים	אסתר	48
476.	קריגרים	אסתר	48
477.	קריגרים	אסתר	48
478.	קריגרים	אסתר	48

מסמך 3: תעודת עולה של גרשון
מקור: הארכיון הציוני

חיפה שנות ה-40, מקור: אתר נוסטלגיה אונליין

ירוחים-גרשון
koppler קופלר
בן 27, רווק, פולני, חקלאי.

ירד בחוף חיפה מאוניה
מ. ושינגטון ב 3.11.1933

החוק: מולד		השם: קופלר		סם מרטי: יר/חוק-החשון	
האניה: ארץ ישראל		הגיל: 27		הנתינות: פולין	
התאריך: 3 NOV. 1933		העדה: חקלאי		המסדר הא"י: C/8	
המקצוע: הכשרה:		הכשרה:		השכלה:	
האמצעים (במזומן, בכסות וכו'): _____					
היודע עברית: _____ לאיזו הסתדרות שייך בחיל: נפול					
הקרובים בא"י: _____ נכבדם: _____					

זכר העליה

מסמך 5: מכתב תגובה של מחלקת העלייה
מקור: הארכיון הציוני

מכתב תשובה בעניין
רשיון עליה ממחלקת
העליה אל לאה
קופלר, בו הם
מבקשים מגרשון
קופלר לבוא
להתייעצות עימם
במשרדם

לעליה

2351/ק

י"ח אלול תרצ"ח
(14.9.38)

לכבוד
הגב' לאה קופלר,
נדבורנה, פולין.

הנדון: רשיון-עליה לא"י

א.נ.

אנו מאשרים את קבלת מכתבה מ-25/8 ש.ז.
בענין רשיון-עליה לא"י ומיעצים שבעלה הנמצא ביגור
יפנה בנוגע לברור הענין, ללשכת העליה בחיפה,
(שכונת בת-גלים).

בכבוד רב,

מחלקת העליה

מסמך 6: תעודת עולה של לאה קופלר
מקור: הארכיון הציוני

מזג, נשואו	כרטיס עולה	מספר	ק/2357
שם הנדרש	קופלר לאה	ארץ	פולין
שם הנדרש	משה מאיר	כחבר	9/2/1911
יחס הקרבה	נשוא נשוא	תאריך	25.8.38
הבקשה מיום:	הנדרש	הנדרש	הנדרש
מכתב מיום:	הנדרש	הנדרש	הנדרש
הערות:	הנדרש	הנדרש	הנדרש
הוקבר לתיק:	הנדרש	הנדרש	הנדרש
הארכיב הכללי של הסוכנות היהודית לא"י, ירושלים			
בחלקת העלייה			

6/25 - 2000 - 8234/8
טובים

כרטיס העולה של
לאה קופלר,
מפולניה
אשת גרשון קופלר
מיגור

מסמך 7: מכתב שהשאיר גרשון לחבריו לפני מותו
מקור: ארכיון קיבוץ יגור

וזה המכתב שהשאיר גרשון קופלר
לחבריו ביגור, בהוראה לפתחו רק לא-
חר שיחברך כי לא ישוב
„17 למאי 1941.

„חייתי חיים יפים וישרים והנני רו-
צה במותי ללכת בדרך גאה ואמיצה.
אל תתעצבו, כפי שגם אנוכי אינני
עצוב. אל תרחמו עלי, כי מתגאה אני
בדעתי. בימי חיי השתדלתי תמיד למ-
לא את חובתי — ומוכן אני במילוי
חובתי גם לתת את חיי. מאז היותי
בקיבוץ, זה שלוש שנים וחצי, יש לי
הרגשה שעליתי לדרך הנכונה וצר לי
שרק מאוחר כל-כך מצאתי את דרכי.
שלום ליגור! שלום לכל החברים בקי-
בוצים“.

מכתב שהשאיר גרשון בין חפציו,
אותו הורה לפתוח רק במקרה
והוא לא ישוב. במכתב הוא מעודד
את חבריו ואומר כי הלך מתוך
הקרבה ושמחה למות עבור
המטרה.

קיבוץ יגור שנות ה-40,
מקור: אתר פיקיוויקי

מסמך 8: אילן יוחסין משפחת קופלר
מקור: MYHERITAGE

אילן יוחסין של משפחת קופלר, בו ניתן לראות את שם הוריו- בצלאל ורבקה, ואת שמות אחיו- יעקב, פני, מרתה, קלרה ואדלה.

